13 ta' Marzu, 1964
Imħallfin:
Is-S.T.O. Prof. Sir Anthony J. Mamo, O.B.E., C.St.J., Q.C., B.A., LL.D., President
Onor. T. Gouder, LL.D.
Onor. A. V. Camilleri, B.Litt., LL.D.

Onorevoli Dottor Anton Buttigieg. M.L.A

versus

Onorevoli Dottor Paul Borg Olivier, ne et.

F-każijiet li fihom kienu nvoluti kwistjonijiet ġodda ta' interpretazzjoni tal-Kostituzzjoni il-Qorti ta' l-Appell aktarx ħassitha inklinata li tagħti il permess għall-appell. F'dan il każ kienu ġew deċiżi kwistjonijiet ta' dritt li għall-importanza tagħhom jittraxxendu l-meritu intrinsiku tal-kontroversja.

Appell lill Privy Council — Art. 13 u 14, 16 (1) u (2) Tal-Malta (Constitution) Order in Council, 1961 — Sec. 2(b) u 4 tal-Order in Council tat-22 ta' Novembru, 1909. — Art. 908. Kodiċi ta' Organizazzjoni u Proċedura Ċivili

Il-Qorti:— Rat ir-rikors fl-ismijiet fuq imsemmija preżentat fl-erbgħa (4) ta' Mejju, 1962 quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tal-Maesta Tagħha r-Reġina li bih ir-rikorrent, Dottor Anton Buttigieg M.L.A., wara li ppremetta li l-intimati nomine kienu ħarġu ċirkolari li fost ħwejjeġ oħra pprojbit id-dħul fl-isptarijiet u fit-taqsimijiet tad-Dipartiment tagħhom tal-gazzetti li huma kkundannati mill-awtoritajiet ekklesjastiċi u li din l-ordni kienet intiża biex tipprojbixxi lill-pazjenti u lit-tobba fl-isptarijiet kif ukoll l-impjegati kollha tad-Dipartiment li jdaħħlu magħhom u jaqraw waqt li ikunu fl-istess postijiet il-ġurnali

tal-opposizzjoni uffiċjali fl-Assemblea Leġislativa, fosthom il-"Voice of Malta" li tagħha r-rikorrent huwa l-editur, liema gazzetta ġiet ikkundannata b'Ċirkolari tal-Kurja Arċiverkovili tas-sitta u għoxrin ta' Mejju 1961, u li kwantu din l-Ordni ġiet tolqot il-"Voice of Malta" kisret l-artikoli 13 u 14 tal-Malta (Constitution) Order in Council, 1961, rigwardanti l-liberta ta' kuxjenza ta' espressjoni u li r-rikorrent, Dottor Anton Buttigieg, bħala membru ta' l-Assemblea Leġislativa u bħala Editur tal-"Voice of Malta", għal raġunijiet reliġjużi, kien jinsab impedut mill-intimati nomine li jagħti idejiet u tagħrif mingħajr indħil lill-pazjenti tal-isptarijiet fost nies oħra, fil-waqt li dawn kienu mpeduti li jirċevu idejjiet u tagħrif mingħajr indħil; talab li skond id-disposizzjonijiet tal-artikolu 16 (1) u (2) tal-Malta (Constitution) Order in Council, 1961, jiġi mogħti rimedju opportun billi jingħataw dawk l-ordnijiet u taħrikiet u jiġu mogħtija dawk id-direttivi li l-Qorti tqis xierqa, biex jiġu mwettqa u assigurati d-drittijiet tar-rikorrent għall-liberta ta' kuxjenza u ta' espressjoni li kienu ġew miksura biċ-ċirkolari fuq imsemmija.

Rat ir-risposta ta' l-intimati li ssottomettew li ċ-ċirkolari ma kellix forza ta' liġi, li ma kienitx intiża għall-pazjenti u li ma kienitx ħlief direttiva rigwardanti ċerti rapporti bejn min jaħdem u min iħaddem limitatament għall-ħinijiet u postijiet tax-xogħol fejn kellhom id-dritt kollu li jagħtu lill-impjegati dawk l-istruzzjonijiet kollha li fid-diskrezzjoni tagħhom jidhrilhom li huma opportuni u għalhekk ir-rikorrent ma kienx qiegħed jiġi mfixkel fid-dgawdija tal-liberta tiegħu ta' espressjoni billi kien għadu liberu jippubblika u jiċċirkola dawk l-idejjiet kollha li huwa jħoss u jidhirlu li għandu jippubblika u jiċċirkola.

Rat is-sentenza tal-Qorti Ċivili Prim'Awla tal-ħdax

(11) ta' Marzu, 1963, li, wara li ċaħdet l-eċċezzjoni ta' l-irritwalita tal-proċeduri laqgħet it-talba tar-rikorrent billi ddikjarat iċ-ċirkolari maħruġa mill-intimati nomine bħala tivvjola d-drittijiet ta' liberta ta' espressjoni u kuxjenza tar-rikorrent, pero iżjed lit-tieni wieħed, u li kienet illegali f'dik il-parti fejn tipprojbixxi d-dħul tal-gazzetti kkundannati mill-Awtorita Ekkleżjastika fil-postijiet hemm indikati u bħala misura biex titneħħa l-istess vjolazzjoni ddikjarat l-istess projbizzjoni bla ebda effett u li għandha tiġi ritenuta qiesa qatt ma saret u ordnat lill-intimati jġibu l-fatt għal-konjizzjoni tan-nies lil min kienet diretta ċ-ċirkolari oriġinali permezz ta' ċirkolari ġdida, firmata minn xi wieħed mill-intimati u dana fi żmien jumejn mid-data tal-pronunzjament tas-sentenza — salv kwalunkwe provvediment ieħor jekk jiġi sottomess b'rikors oppożitu li dan l-ordni ma ġiex obdut u eżegwit. Bl-ispejjeż kontra l-intimati nomine.

Rat is-sentenza ta' din il-Qorti tat-28 ta' Ġunju, 1963, li biha ġie respint il-punt preliminari rigwardanti l-irritwalita tal-proċedura kif sollevat mill-intimati u ġiet konfermata s-sentenza ta' l-ewwel Qorti in kwantu ddikjarat li l-eċċezzjoni ta' l-irritwalita ma kienitx aktar sollevabbli f'dak l-istadju u fuq dan il-kap ċaħdet l-appell ta' l-intimati appellanti bl-ispejjeż kontra tagħhom u ordnat li l-appell jitkompla fil-meritu.

Rat is-sentenza l-oħra wkoll ta' din il-Qorti ta' 10 ta' Jannar, 1964, li ċaħdet l-appell ta' l-intimati fil-meritu u kkonfermat is-sentenza ta' l-ewwel Qorti bl-ispejjeż kontra l-intimati nomine.

Rat il-petizzjoni ta' l-intimati li biha talbu li dina l-Qorti tatihom il-permess li jappellaw mill-imsemmija sen-

tenza ta' din il-Qorti ta' 10 ta' Jannar, 1964 lill-Kumitat tal-Kunsill Privat tal-Maestà Tagħha r-Reġina.

Rat ir-risposta ta' Dr. Buttigieg li biha oppona ruħu għall-permess mitlub.

Semgħet it-trattazzjoni u kkunsidrat:

It-talba fil-petizzjoni hi evidentement magħmula taħt section 2(b) ta' l-Ordni fil-Kunsill tat-22 ta' Novembru, 1909 kif emendat bl-Ordni fil-Kunsill tal-5 ta' Novembru, 1942, li jiddisponi li jista jsir appell lill-Kunsill Privat tal-Maestà Tagħha min sentenza ta' din il-Qorti meta, fid-diskrezzjoni tagħha l-Qorti tkun ta' fehma illi l-kwistjoni hi tali li minħabba l-importanza kbira tagħha ġenerali jew pubblika jew xort'oħra jixraq li tiġi mressqa quddiem il-Kunsill Privat.

F'Każijiet li fihom kienu nvolut kwistjonijiet ġodda ta nterpretazzjoni tal-Kostituzzjoni din il-Qorti fl-imgħoddi aktarx ħassitha nklinata li tagħti l-permess għall-appell. Fil-każ preżenti ma jidherx li jista' jiġi negat illi ġew diskussi u deċiżi kwistjonijiet ta' dritt li, għall-importanza tagħhom jittraxendu l-meritu intrinsiku tal-kontraversja. Għalhekk — għalkemm si tratta ta' sentenza li fiha l-membri kollha ta' din il-Qorti kienu unanimi u li biha ġiet konfermata s-sentenza mogħtija mill-ewwel Qorti; u, inoltre l-kwistjoni tal-meritu forsi ma tistax tiġi għal kollox astratta mill-isfond lokali — il-Qorti jidhrilha li għandha tagħti l-permess mitlub.

Is-sentenza ta' l-ewwel Qorti kienet ġa ġiet eżegwita qabel l-appell lil din il-Qorti bil-ħruġ ta' ċirkolari oħra kif ordnat minn dik il-Qorti li tħassar iċ-ċirkolari mpunjata: u Dr. Frendo għall-petizzjonanti ddikjara li huma jobbli-

gaw ruħhom li, fil-pendenza ta' l-appell lill-Privy Council, ma jagħmlu xejn li jiddisturba li "status quo" presenti: jiġifieri ċ-ċirkolari maħruġa in eżekuzzjoni tas-sentenza ta' l-ewwel Qorti għandha tibqa fis-seħħ. Għalhekk m'hemm lok għal ebda provvediment ulterjuri rigward l-eżekuzzjoni tas-sentenza.

Kwantu għall-malliverji kontemplati fl-Order in Council, ġie ritenut illi l-Gvern hu eżenti milli jagħti dawk il-malliverji (art. 908 Kodiċi ta' Organizazzjoni u Proċedura Ċivili, u Kollez. Vol. XXXVII, I, 194).

Għal dawn il-motivi l-Qorti tilqa t-talba kontenuta fil-petizzjoni u tagħti lill-petizzjonanti l-permess kondizzjonali biex jappellaw lill-Kunsill Privat tal-Maestà Tagħha mis-sentenza ta' din il-Qorti ta' l-għaxra (10) ta' Jannar, 1964, u tippreffiġġilhom iż-żmien ta' tliet xhur biex jipprokuraw it-tlestija u t-trasmissjoni ta' l-inkartament tal-kawża lill-Kumitat Ġudizzjarju skond is-section 4 ta' l-imsemmi Order in Council.

L-ispejjeż jibqgħu riservati għall-provvediment dwar il-permess finali.